ਰਾਮ ਸ਼ਰਣ ਚਤੁਰਵੇਦੀ

ਬਨਾਮ

ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ

(2010 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1066)ਅਗਸਤ 25, 2022

[ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਪਾਮਿਦੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਹਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860: ਧਾਰਾਵਾਂ 201, 380, 435, 457 ਅਤੇ 477 ਰੁਕ/ਸ 120ਬੀ – ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਨਕਦੀ ਦੀ ਚੋਰੀ – ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਸਾਜਿਸ਼ – ਬੈਂਕ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੇਫ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਰੁਪਏ ਛੇ ਲੱਖ ਦੀ ਚੋਰੀ, ਘਰ-ਦਖਲ, ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਤਬਾਹੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ – ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਏ1 ਅਤੇ ਏ2 ਨੂੰ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਦੋਹਰੀ ਲਾਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਚਾਬੀ ਦਾ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ 201, 380, 435, 457 ਅਤੇ 477 ਰੁਕ/ਸ. 120ਬੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 201 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਏ1 ਅਤੇ ਏ2 ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਚਾਰਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ – ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਆਸ ਪਾਸ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ, ਐਲਾਨਾਂ, ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਨਾਲ ਹੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਕਾਰਜਰਤ ਦੋਹਰੀ ਲਾਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਸੀ, ਕਿਵੇਂ ਇਕੱਲਾ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਸੇਫ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ, ਭਾਵੇਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲਾ ਆਦੇਸ਼, ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਰਲ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਸੁਗਥਨ ਅਤੇ ਅਨਜ. (2000) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 203 : [2000] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

409; ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਨਵਜੋਤ ਸੰਧੂ (2005) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 600 : [2005] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 79; ਤੋਫਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ (1999) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 156 : [1997] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 96; ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਪੋਪਲੀ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ (2003) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 641 : [2003] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 119 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2000] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 409 ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2005] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 79 ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[1997] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 96 ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2003] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 119 ਪੈਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1066 ਦਾ 2010।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਆਲਿਓਰ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਗੁਆਲਿਓਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 05.08.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਮਿਦੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਪਸ਼ੂਪਤੀ ਨਾਥ ਰਾਜ਼ਦਾਨ, ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮਿਰਜ਼ਾ ਕਾਯਸ਼ ਬੇਗ, ਪ੍ਰਖਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਸਤਿਕ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਯੂਸ਼ੀ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਪੰਮੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਜੇ.

1. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3', ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 213 ਦਾ 2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ, ਗੁਨਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 201, 380, 435, 457 ਅਤੇ 477 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਅਧੀਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 380, 435, 457 ਅਧੀਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 201 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ 500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 477 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2.1 ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਗੁਨਾ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਤਿਜੋਰੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਛੇ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਚੋਰੀ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ, ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਕਸੇਨਾ (ਇਥੇ 'ਏ-1' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਅਤੇ ਵਿਨੋਦ (ਇਥੇ 'ਏ-2' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ), ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਏ-3) ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

2.2 ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਉਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇਸ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਕਿਉਂਕਿ, ਮੁੱਖ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਸਟਡੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਦੋਹਰੀ ਲਾਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਚਾਬੀ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਸੀ।

3. ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ. ਮਾਕੋਰੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਉੱਤੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਰ

ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਆਰ. ਲਿਡੀਆ (ਇਥੇ 'ਪੀਡਬਲਿਊ-4' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਵਾਲੀਅਰ ਵਿੱਚ ਰੀਜਨਲ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਇਕ ਹੋਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸ੍ਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ (ਇਥੇ 'ਪੀਡਬਲਿਊ-10' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਗੁਨਾ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ ਪਰ 11.06.2004 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਪੰਦਰ੍ਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਆਈ, ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਵਗਤ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, 12.06.2004, ਇੱਕ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ 5.45 ਵਜੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੋਮਵਾਰ, ਯਾਨੀ 14.06.2004 ਨੂੰ 10.30 ਵਜੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹੀ, ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ 5.45 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਤਾਲੇ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟੇ ਸਨ, ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਗਏ। ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਸਮਝਾਇਆ।

4. 12.06.2004 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਮਾ ਜੈਨ ਨੇ ਬੈਂਕ ਲਾਕਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਮੰਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਸੰਜੇ ਦਾਰਾ (ਇਥੇ "ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-12" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਨਾਲ, ਲਾਕਰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਲਾਕਰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10, ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-12 ਅਤੇ ਏ-1 ਸ਼ਾਮ 5.45 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਏ-1 ਨੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਦੇ ਤਾਲੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-12 ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ।

5. ਸੋਮਵਾਰ ਅਰਥਾਤ 14.06.2004 ਨੂੰ, ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰੇਮੀ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-9) ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਦੀ ਚਾਬੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਬੈਂਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ ਦੀ ਸਫਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚਪਰਾਸੀ ਦਸ਼ਰਥ ਯਾਦਵ (ਇਥੇ "ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-5" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ), ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਰਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਭਦੌਰੀਆ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-7), ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਵੀ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਕੇ ਕਰੀਬ ਬੈਂਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਬੈਂਕ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-5 ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੇਟ ਮੈਨੇਜਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਦੀ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚਾਬੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਸੜਨ ਦੀ ਗੰਧ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਦੇ ਗ੍ਰਿੱਲ ਗੇਟ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਦੀ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਗ੍ਰਿੱਲ ਗੇਟ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਸੜੇ ਹੋਏ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਹੋਰ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸੇਫ ਵੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਦੀ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਿਆ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਸੇਫ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅੱਧੇ ਸੜੇ ਹੋਏ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਬਿਖਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 12.06.2004 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰੁਪਏ 18,07,691/- ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਗਾਇਬ ਸਨ, ਅਤੇ ਰੁਪਏ 17,160/- ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅੱਧੇ ਸੜੇ ਹੋਏ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਏ-1 ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਰ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-4 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਦੱਸਿਆ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-4 ਬੈਂਕ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 14.06.2004 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6.15 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਗੁਨਾ ਅੱਗੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 538 ਦੀ 2004 ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 436 ਅਤੇ 380 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਾਂਚ:

6. ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਏ-1 ਨੂੰ 15.06.2004 ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੈਮੋ ਐਕਸ. ਪੀ-5 ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਏ-2 ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ 'ਤੰਦ' ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬ੍ਰੀਫਕੇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਪਏ 5,40,000 ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ 50,000 ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲਾਕਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੋਰ, ਏ-2 ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਪੈਟਰੋਲ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਕੈਂਟੀਨ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਮੋ ਐਕਸ. ਪੀ-58 ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ।

7. ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਤਾਲੇ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਗ੍ਰਿੱਲ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸੇਫ ਦੇ ਤਾਲੇ ਤੋੜਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਚੋਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਸਲ ਚਾਬੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸੈੱਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

8. ਜਦੋਂ ਕਿ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 436, 457, 380, 201 ਅਤੇ 477 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ

ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 120B ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਿੰਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਨਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 228 ਦੇ 2004 ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਠੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੁਕੱਦਮਾ:

9. ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ 20 ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਿਊ-20 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਅਤੇ 65 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤੇ। ਚੂੰਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਭਿਯੋਗ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਿਊ-4, ਪੀਡਬਲਿਊ-5, ਪੀਡਬਲਿਊ-6, ਪੀਡਬਲਿਊ-7, ਪੀਡਬਲਿਊ-8, ਪੀਡਬਲਿਊ-9 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-15 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਪੈਟਰੋਲ ਛਿੜਕ ਕੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾੜਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ:

10. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 07.03.2006 ਨੂੰ, ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚੋਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੀ ਨਕਦੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਏ-2 ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਦੀ ਰਸੀਦਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਚੋਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਸਮਝੀ ਗਈ। ਹੋਰ, ਬੈਂਕ ਦੇ ਬ੍ਰੈਂਚ-ਵਾਈਜ਼ ਖਾਤਾ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਜੋ 12.06.2004 ਅਤੇ 14.06.2004 ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰਾਮਦਗੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

11. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੇਫ ਤੱਕ, ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਹਰੇ ਤਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਸੇਫ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੀਡਬਲਿਊ-4, ਪੀਡਬਲਿਊ-5, ਪੀਡਬਲਿਊ-7, ਪੀਡਬਲਿਊ-8, ਪੀਡਬਲਿਊ-10 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗ੍ਰਿਲ ਗੇਟ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ, ਅਤੇ ਸੇਫ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਚਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੈ, ਉਹ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ:

12. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਦੇ ਸੋਧ ਨਾਲ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 471 ਅਧੀਨ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕਠੋਰ ਕੈਦ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਕਠੋਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਭੁਗਤ ਲਈਆਂ ਹਨ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨ:

14.1 ਮਿਸ ਐਸ. ਜਨਨੀ, ਏਓਆਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਣ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

14.2 ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪੁਸ਼ਪਾਹੁਤੀ ਨਾਥ ਰਜਦਾਨ, ਏਓਆਰ, ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਮਿਰਜ਼ਾ ਕਾਇਸ਼ ਬੇਗ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਖਰ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਆਯੁਸ਼ੀ ਮਿੱਤਲ ਰਾਜ ਲਈ। ਸ੍ਰੀ ਰਜਦਾਨ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਾਹੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:

15. ਅਸੀਂ ਸੁਸ੍ਰੀ ਜਨਨੀ ਦੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਚੋਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਰ ਪੀਡਬਲਿਊ-4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ, ਦੋਨੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏ-2 ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸਲਿੱਪ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਮਦਗੀ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਨੂੰ, ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

16. ਜਿਹੜੇ ਯਾਚੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕਾਰਜ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ

ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਚੋਰੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਉਹ 14.06.2004 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਤਾਲੇ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿੱਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਫ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਚਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ।

17. ਅਸੀਂ ਯਾਚੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲੌਕਰਾਂ ਦੇ ਤਾਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਚਾਬੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਹਰੇ ਤਾਲੇ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਫਿਸ ਮੈਨੂਅਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਹਰੇ ਕੰਟਰੋਲ ਸਿਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਤਾਲੇ ਨੂੰ ਦੋ ਚਾਬੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਸੇਫ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੈੱਟਾਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਸਟੋਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ:

“2.1.1 ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਨਕਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਰਾਤ ਭਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਅੱਗ-ਪ੍ਰੂਫ ਸੇਫ ਵਿੱਚ, ਹੈੱਡ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਸਟੋਡੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

2.1.2 ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰਾ ਜਾਂ ਅੱਗ-ਪ੍ਰੂਫ ਤਿਜੋਰੀ, ਮੁੱਖ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਤਾਲੇ ਹੇਠ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰਾ ਜਾਂ ਤਿਜੋਰੀ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਦੇ ਨਕਦੀ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2.1.3 ਦੋਹਰੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਸਲਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਤਿਜੋਰੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਚਾਬੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਚਾਬੀ: ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਚਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਜੋਰੀ ਨੂੰ ਲਾਕ ਕਰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਈ, ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀ ਚਾਬੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਕੋਲ ਦੂਜੀ ਚਾਬੀ।

2.1.6 ਚਾਬੀ ਧਾਰਕ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰਾ/ਤਿਜੋਰੀ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

18. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120B ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਗੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਸਵੇਰ, 14.06.2004 ਨੂੰ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-5 ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰ-ਇਨ-ਚਾਰਜ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10, ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਗ੍ਰਿੱਲ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਦਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਤਿਜੋਰੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤਾਲੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕੇ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ.-10 ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਇਸ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ

ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਤਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚਾਬੀ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਨੂੰ ਤਿਜੋਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਦੋਹਰੇ ਤਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕ ਸੰਭਾਲਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਤਿਜੋਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ।

19. ਦਫਤਰੀ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 2.1.2 ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵੇਂ ਚਾਬੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰ ਤਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਜੋ ਅਗਲੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚਾਬੀ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਬੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚਾਬੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਰਜਿਸਟਰ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰ, ਦਫਤਰੀ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 2.1.6 ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵੇਂ ਚਾਬੀ ਧਾਰਕ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਤਿਜੋਰੀ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਦਫਤਰ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਲਈ ਕੁੰਜੀਆਂ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਾਸ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ।

20. ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-10 ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 12.06.2004 ਨੂੰ, ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਏ-1, ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14.06.2004 ਨੂੰ, ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਕੁੰਜੀ ਸੈੱਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ 12.06.2004 ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਉੱਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-10 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਹ ਸਵਾਲਯੋਗ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

“ਇਹ ਸੁਸ਼ੀਲ ਵਰਮਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-10) ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 30 ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਾਲੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਕਾਮੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੁੰਜੀ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 36 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਹਰਲਾ, ਗੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਗੇਟ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਾਲਾ ਨਹੀਂ ਲਗਵਾਇਆ, ਪਰ ਤਾਲਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਹੀਣ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

21. ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਸੇਫ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ

ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਦੂਜਾ ਸੈੱਟ ਕੁੰਜੀਆਂ ਦਾ ਥਾ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਯੋਜਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹਿਆ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲਿੰਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ।

22. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਧੀਨ 2. ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤੱਤ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਪਰੋਕਸ ਸਬੂਤ ਰਾਹੀਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਸਟੇਟ ਆਫ ਕੇਰਲਾ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਸੁਗਾਥਨ ਅਤੇ ਅਨ੍., ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਰਾਹੀਂ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

"12. ...ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਅਭਿਯੋਜਨ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰੇ। ...ਇੱਥੇ ਤੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੋਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

"13. ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਅੰਤ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਆਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਪਰ ਦੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤ ਪਰਯਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ..." (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"23. ਅਭਿਯੋਜਨ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਟੇਟ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) ਬਨਾਮ ਨਵਜੋਤ ਸੰਧੂ", ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"101. ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਮਿਲਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਹਰੇਕ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਮ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

24. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਤਨਵੀਬੇਨ ਪੰਕਜਕੁਮਾਰ ਦਿਵੇਤੀਆ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"45. ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸਰਕਲਸਟੈਂਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜਾ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਾਰਣਾ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਸੁਰ ਵਜਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਥਾਂ ਕਲਪਨਾ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਲੈ ਲਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੂਰੀ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਾਲਾਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਈ ਵਾਰ ਸਬੂਤ, ਅਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਏ ਨੈਤਿਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਛੋਟਾ ਕਦਮ. ਇਸ ਕੋਲ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਮਾਨਸਿਕ ਹੈ "ਸੱਚੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ" ਅਤੇ "ਸੱਚੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ" ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਇਹੀ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। (ਜਹਰਲਾਲ ਦਾਸ v. ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 27)"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਪਸ਼ਟ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਝੌਤਾ ਹਾਲਾਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਪੋਪਲੀ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ:

"354. ... ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਾਫੀ..."

26. ਅਪਰਾਧੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੋਈ ਹੈ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਯੋਗ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ, ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਆਚਰਣ। ਸਬੂਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਛੋਟਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ, ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ।

27. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਡਿਊਲ ਲਾਕ ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਕੁੰਜੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ, ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਟਰਾਂਗ ਰੂਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ. ਅਸੀਂ ਵੀ ਦੇ ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਲਈ। ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

28. **ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ**:

i) 2010 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1066 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਓ।

ii) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ 2006 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 213 ਮਿਤੀ 05.08.2008 ਅਤੇ 2004 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 228, ਮਿਤੀ 07.03.2006 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗੁਨਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

iii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

iv) ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉਠਾਉਣਗੀਆਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

(ਸਹਾਇਕ: ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਜੈਨ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vੲੇsu Guptੲ
ੲੇdvocੲੇte